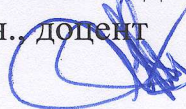

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
Кафедра військової загальної практики – сімейної медицини
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

ТВО начальника кафедри військової
загальної практики-сімейної медицини
підполковник медичної служби
к. мед. н., доцент

 Т. В. КУЦ

«31» серпня 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НЕРВОВІ ХВОРОБИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни _____ професійно-спеціальна підготовка (обов'язкова) _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна _____
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

1. Опис курсу та Веб-сайт його розміщення

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Нервові хвороби» є галузь медичних знань, яка вивчає сучасні нервові хвороби та основні положення щодо їх теоретичного та практичного використання у практичній діяльності сімейного лікаря; способи та методи лікування та профілактики, скринінгу нервових хвороб; технології пошуку, аналізу та узагальнення науково-медичної інформації з позицій доказової медицини; передбачає практичну реалізацію принципів доказової медицини на догоспітальному етапі військовим лікарем ЗП-СМ.

Навчальна дисципліна «Нервові хвороби» належить до циклу обов'язкових дисциплін, викладається у третьому і четвертому семестрі на 2-му році навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем: магістр медицини; спеціальність: 222 «Медицина»; спеціалізація: загальна практика-сімейна медицина. Дисципліна поглиблює знання щодо профілактики та сучасних аспектів доказового скринінгу неврологічних захворювань, використання лікарських засобів, методів лікування, діагностики неврологічних захворювань, які необхідні для підвищення якості медичної допомоги військовослужбовцям, підвищення рівня їх здоров'я та боєздатності і оптимізації діяльності системи охорони здоров'я на регіональному рівні в цілому.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

Режим доступу до курсу на Навчальному порталі Української військово-медичної академії (УВМА):

<https://mcdl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=102>

2. Мета викладання дисципліни

Головною **метою** викладання навчальної дисципліни “Нервові хвороби” є: підготувати військових лікарів відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики лікаря за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина»; підготувати до самостійної роботи у лікувальних закладах Збройних Сил України 1-2 ролей висококваліфікован фахівців з достатнім обсягом теоретичних знань умінь та навичок з діагностики, надання невідкладної і паліативної медичної допомоги, лікування, проведення диспансеризації і медичної реабілітації (диспансерного динамічного нагляду, санаторно-курортного відбору) та показань і порядку направлення на військово-лікарську експертизу військовослужбовців з найбільш розповсюдженими нервовими хворобами, які зустрічаються в мирний та воєнний часи.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни:

- удосконалити теоретичні знання та практичні навички слухачів щодо застосування в клінічній практиці семіотики і топічної діагностики уражень головного, спинного мозку та периферійних нервів;
- удосконалити теоретичні знання та практичні навички слухачів щодо збирання анамнезу, неврологічного огляду та досліджень і застосування їх при розробці плану лікування у співпраці з пацієнтом;
- надати слухачам знання щодо сучасних аспектів етіології, патогенезу симптоматології і особливостей перебігу неврологічних захворювань у військовослужбовців, закріпити вміння їх ефективного використання в практичній діяльності та інтерпретації отриманих результатів;
- підвищити знання і поінформованість слухачів з питань загальних принципів організації і проведення амбулаторного і стаціонарного лікування неврологічних хворих, особливості діагностики, терапії і профілактики нервових хвороб;
- удосконалити теоретичні знання та практичні навички надання невідкладної допомоги при неврологічних захворюваннях;
- підвищити знання і поінформованість слухачів з питань надання допомоги на ранніх недиференційованих стадіях неврологічних захворювань;
- закріпити та підвищити набуті раніше знання, уміння та навички щодо профілактики основних нервових хвороб, уражень нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях з урахуванням сучасних вимог доказової медицини.

4. Очікувані результати (компетентності)

4.1. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

- семіотику і топічну діагностику уражень головного, спинного мозку та периферійних нервів;
- методи обстеження неврологічного хворого;
- теорію і методологію діагнозу, клінічну термінологію, сучасну класифікацію нервових хвороб;
- етіологію, патогенез, симптоматику, клініку, лікування, профілактику неврологічних захворювань і уражень нервової системи в мирний і воєнний час;
- основи надання невідкладної допомоги при неврологічних захворюваннях та травмах нервової системи;
- сучасні програми щодо діагностики неврологічних захворювань на ранніх і недиференційованих стадіях;
- основні синдроми ураження нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях.

4.2. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

- проводити клінічне неврологічне обстеження нервової системи пораненим і хворим, а саме досліджувати:
 - стан свідомості;
 - мову, праксис, гнозис;
 - функції черепних нервів;
 - рефлексорно-рухову сферу;
 - координацію рухів;
 - менингеальні симптоми і чутливість;
 - вегетативну нервову систему.
- формулювати і обґрунтовувати топічний та клінічний діагноз при захворюваннях і травмах нервової системи;
- вміти оцінювати результати дослідження ліквору при неврологічних захворюваннях і травмах, зокрема пухлинах, менингітах, енцефалітах, інсультах тощо, знати показання до проведення люмбальної пункції;
- вміти оцінювати результати променевих методів обстежень, зокрема рентгенограм черепа і хребта, комп'ютерних і магнітно-резонансних томограм;
- надавати невідкладну допомогу при черепно-мозковій травмі різного ступеня;
- надавати невідкладну допомогу при мозковій комі;
- надавати невідкладну допомогу при набряку мозку;
- вміти надавати невідкладну допомогу при епілептичному нападі та інших пароксизмальних розладах свідомості;
- вміти надавати невідкладну допомогу при міастенічному та холінергічному кризах;
- вміти надавати допомогу на ранніх недиференційованих стадіях неврологічних захворювань.

4.3. Компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

4.3.1. Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я з питань медичного забезпечення військ (сил), інших військових формувань, утворених відповідно до законів України а також цивільного населення, із застосуванням теорії і методів медичної науки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог

4.3.2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3 Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням

ЗК-4 Здатність використовувати знання про основні напрямки та методи наукових досліджень для організації наукових досліджень у військово-медичній галузі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з застосуванням стандартних методик та з використанням програмно-технічних засобів

4.3.3. Спеціальні (фахові) компетентності за спеціалізацією (СК) – з врахуванням рекомендацій Всесвітньої організації сімейних лікарів.

СК-1 Здатність до управління первинним контактом з пацієнтом охоплюючи весь спектр проблем із здоров'ям, ефективно і належним чином надавати первинну медичну допомогу, раціонально використовуючи наявні ресурси охорони здоров'я, здійснюючі моніторинг, оцінку, удосконалення якості та безпечності медичної допомоги

СК-2 Здатність застосовувати пацієнт-орієнтований підхід, з урахуванням інтересів пацієнта та розглядати його проблеми в контексті існуючих обставин; надавати тривалу і безперервну допомогу, яка визначається потребами пацієнта

СК-3 Здатність розвивати спеціальні навички вирішення проблем з урахуванням поширеності хвороб та захворюваності прикріпленого населення, надавати допомогу при захворюваннях на ранніх і недиференційованих стадіях; ефективно та раціонально використовувати діагностичні і лікувальні заходи

СК-4 Здатність до комплексної оцінки пацієнтів, що мають кілька медичних проблем, потребують одночасного лікування як гострих, так і хронічних станів; управляти та координувати профілактичні заходи, лікування, догляд, паліативну допомогу та реабілітацію

СК-5 Здатність до орієнтації на громаду та узгодження з наявними ресурсами медико-санітарних потреб окремих пацієнтів і медико-санітарних потреб суспільства, в якому вони живуть

СК-6 Здатність до цілісного підходу до вирішення проблем із здоров'ям пацієнтів, враховуючи їх фізичні, психологічні, соціальні, культурні особливості

4.3.4. Військово-спеціальні компетентності за спеціалізацією (СКв)

СКв-1 Здатність до організації планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

СКв-3 Здатність організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час

СКв-5 Здатність організувати і здійснювати надання невідкладної та екстреної медичної допомоги військовослужбовцям військової частини у мирний час (матеріально-технічне забезпечення)

4.4. Запланований результат навчання:

4.4.1. Загальна підготовка

РНз-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-3 Застосовувати методики і технології ведення наукових досліджень з метою підготовки наукових звітів та наукових робіт, публічно виступати з доповідями про результати досліджень

РНз-5 Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.

4.4.2. Спеціальна підготовка зі спеціалізацією

РНс-1 Вміти ефективно організувати роботу в закладі первинної медичної допомоги, з урахуванням нормативної бази та правових аспектів діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря, роботу в команді, дбати про безперервний професійний розвиток.

РНс-4 Вміти консультувати пацієнтів щодо формування здорового способу життя, профілактики захворювань та травматизму, виявлення та корекції факторів ризику найбільш поширених захворювань, проведення скринінгових програм, організувати диспансеризацію населення, визначати покази та протипокази до санаторно-курортного лікування, оформити медичну та обліково-звітну документацію

РНс-16 Вміти проводити обстеження, ведення пацієнтів із гострими та хронічними хворобами нервової системи, надавати невідкладну медичну, забезпечення маршруту пацієнта.

4.4.3. Військово-спеціальна підготовка за спеціалізацією

РНв-1 Організовувати планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

РНв-3 Вміти організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час

РНв-5 Організовувати і надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу військовослужбовцям військової частини у мирний час

5. Пререквізити

Вміння працювати на ПЕОМ, здійснювати пошук інформації у глобальній мережі Інтернет, використовувати сучасні інформаційні технології.

"Нервові хвороби" як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні слухачами УВМА клінічних дисциплін, управління повсякденною діяльністю медичної служби, організації охорони здоров'я, військової епідеміології, організації медичного забезпечення військ, медичної статистики, інформатики й інтегрується з цими дисциплінами.

6. Тривалість курсу

Обсяг дисципліни: 3 кредити ECTS, 90 годин.

Лекції: 6 годин

Практичні заняття: 38

Семінарські: 16

Самостійні: 30

Форми контролю: поточний контроль, модульний контроль, диференційований залік.

Теми, що розглядаються:

Тема 1. Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика.
Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи.
Тема 3. Судинні хвороби нервової системи.
Тема 4. Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи.
Тема 5. Дегенеративні захворювання нервової системи.
Тема 6. Травми та наслідки травм нервової системи.
Тема 7. Новоутворення нервової системи.
Тема 8. Невідкладні стани в неврології.
Тема 9. Епілепсія та епілептичні синдроми.
Тема 10. Міастенія і міастенічні синдроми.
Тема 11. Спадкові захворювання нервової системи.
Тема 12. Ураження нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях.

7. Інформація про викладача

Викладач	Галан Наталія Василівна
Вчений ступінь	кандидат медичних наук
Посада	доцент кафедри
Наукові інтереси	неврологія, наркологія, медична психологія і психотерапія, загальна практика-сімейна медицина.
Контактний телефон викладача	0980934040
E-mail викладача	halan-n@ukr.net

8. Методи викладання

Денна форма навчання;

- фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;
- індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;
- наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;
- практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.
- інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ділова гра, кейс-метод.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснювальний (викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей

метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»,

- репродуктивний головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача,
- проблемного викладу (використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички сучасного клінічного мислення)

- частково-пошуковий (евристичний) (для досягнення мети поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо діагностики та лікування захворювань нервової системи, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить самслухач.

- дослідницький. є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду лікарської діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку).

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

9. Політика курсу

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття.
- у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних , практичних та семінарських заняттях;

- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;

- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;

- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає «0» балів.

- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Види контролю:

- поточний контроль базових знань (тестові завдання);
- самоконтроль
- підсумковий (залік з кредитного модулю).

Методи оцінювання результатів навчання

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Тестовий контроль.
3. Вирішення типових практичних завдань.
4. Письмовий теоретичний контроль.
5. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях;

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: залік.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок слухачів з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування, ситуаційні задачі, практичні

завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією. Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліку. Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань слухача, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань, навичок пошуку науково доведеної інформації в мережі Інтернет. Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної теми навчальної дисципліни. З цією метою у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Слухач не може бути звільнений від здачі підсумкового контролю і отримати оцінку з навчальної дисципліни «Нервові хвороби» автоматично.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів слухач складає залік.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів та критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

11. Шкала оцінок

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять, дорівнює 100 балам. За залік слухач може набрати максимально 66 балів.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни складається з балів, що він отримує **під час вивчення дисципліни:**

відповіді на 20 семінарських та практичних заняттях;
проведення диференційованого заліку.

Бали, які слухач отримав під час всіх передбачених семінарських та практичних занять складають 60 % від рейтингової оцінки, за залік – 40 % відповідно. Підвищити оцінку можливо за рахунок виконання індивідуального завдання.

Система оцінювання за дисципліну

Робота на практичних, самостійних та семінарських заняттях з дисципліни «Нервові хвороби».

Оцінка за одну відповідь дорівнює:

- повне та самостійне виконання практичного завдання
або повна та обґрунтована відповідь на запитання 5;
- неповне, але самостійне виконання практичного завдання
або повна відповідь на запитання 4;
- виконання практичного завдання за допомогою викладача
або неповна відповідь на запитання 3;
- слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть
за допомогою викладача або відсутня відповідь на запитання 2.

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$20 \times 5 = 100$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять з дисципліни, дорівнює:

$$20 \times 3 = 60$$

Індивідуальне завдання

Вага індивідуального завдання не повинна перевищувати коефіцієнт 0,1 від загальної кількості балів. За відпрацьоване індивідуальне завдання слухачів отримує від 10 до 16 балів.

Критерії оцінювання занять з дисципліни «Нервові хвороби».

Тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Тема 1	10	6
Тема 2	10	6
Тема 3	10	6
Тема 4	10	6
Тема 5	5	3
Тема 6	10	6
Тема 7	10	6
Тема 8	10	6
Тема 9	5	3
Тема 10	5	3
Тема 11	10	6
Тема 12	5	3
Всього	100	60
Індивідуальне завдання	16	10
Залік	66	40
Разом сума балів	182	110

Умови допуску до диференційованого заліку

Залік здійснюється по завершенню вивчення всіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

Слухач допускається до **диференційованого заліку**, якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та при вивченні дисципліни набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (70 балів).

Слухач, який набрав протягом семестру рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 70 балів, до заліку не допускається. Він отримує оцінку F «не зараховано» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни».

Критерії оцінювання заліку

Максимальна кількість балів, що може отримати слухач за залік дорівнює 66, а мінімальна – 40.

Критерії	Бали
повна відповідь на питання білету	66
не повна відповідь на питання білету	53
часткова відповідь на питання білету	40
відповідь на питання білету містить грубі помилки	0
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з навчальної дисципліни за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до нього на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни визначається як сума рейтингового балу, що слухач набрав протягом навчальних занять, виконання індивідуального завдання та рейтингового балу за результатами відповідей на заліку.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни переводиться згідно з таблицею.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтенгова оцінка	Відсоткове співвідношення	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену та диференційованого заліку	для заліку
164-182	90-100	A	відмінно	зараховано
149-165	82-89	B	добре	
136-148	75-81	C		
121-135	67-74	D	задовільно	

110-120	60-66	E	незадовільно	не зараховано
35-109	35-59	FX		
1-34	1-34	F		

Навчальна дисципліна зараховується слухачу, якщо він набрав не менше 110 балів (60 за поточну діяльність, 10 за індивідуальне завдання та 40 за залік). Отримані результати вносить до відомості обліку успішності.

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни «Нервові хвороби»

№ з/п	Види навчальних занять	Кількість годин	Номери семестрів, назва змістового модуля, тем і занять, навчальні питання	Література
1	Семінарське заняття	2	Тема 1. «Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика» 1.Обговорення питань за темою: 1.1. порушення чутливості, рефлекторно-рухової сфери, координації та статичності (клінічні прояви, топічна діагностика, синдромологія уражень). 1.2. Дослідження неврологічного статусу та інтерпретація показників. Нейропсихологічне обстеження. 1.3. Когнітивні розлади: клінічні прояви, діагностика. 1.4. Порушення свідомості: класифікація, клінічні прояви, діагностика. 1.6. Розлади мовлення : клінічні прояви, топічна діагностика. 1.7. Вегетативні порушення: синдром вегетативно-судинної дистонії, вегетативний криз, вегетативно-вісцеральний синдром, гіпоталамічний синдром. Порушення функцій тазових органів. 1.8. Біль (класифікація, клінічні характеристики). Головний біль.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: 17-50 2: 9-130 3: с.6-132 Додаткова література: 1: 577с. 5:39с..
2	Практичне заняття	4	Тема 1. Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика. 1.Тестовий контроль початкового рівня знань. 2.Розбір практичних питань: Дослідження неврологічного статусу та інтерпретація показників. 2.1..Клінічні методи обстеження неврологічних хворих. 2.1.1. Дослідження свідомості, мови, праксису, гнозису. 2.1.2. Дослідження функції черепних нервів 2.1.3. Дослідження рухової функції 2.1.4. Дослідження порушень координації і статичності 2.1.5. Дослідження розладів чутливості і менінгіальних знаків. 2.1.6. Дослідження розладів функції вегетативної нервової системи. 3.Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: 17-50 2: 9-130 3: с.6-132 Додаткова література: 1: 577с. .

3	Самостійна робота	4	Тема 1. Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1..Роль медіобазальних утворів скроневої і лобної часток у здійсненні орієнтовної реакції, в емоційних механізмах і механізмах мотивації, в процесах організації дій. 1.2..Синдром вегето-судинної дистонії, вегетативні пароксизмальні стани. 1.3..Мігрень, клінічні форми мігрені, діагностика, профілактичне і абортівне лікування 1.4..Лімбіко-ретикулярний комплекс, його роль у формуванні вищих психічних функцій. 1.5..Гіпоталамічний синдром, його роль у формуванні механізмів адаптації. 1.6..Нейрофізіологія сну. Інтегративна діяльність мозку в стані сну. Патологія сну і бадьорості.	Розділ 11 Обов'язко ва література : 2:119-129с. Додаткова література : 1: 577с. 5:39с..
4	Лекція	2	Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи. 1.1. Вертеброгенні ураження нервової системи (шийного, грудного, попереково-крижового відділу): клінічні прояви, діагностика, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 1.2. Невертеброгенні ураження периферичного відділу нервової системи (нейропатії, неврити), плексити, плексопатії, радикулопатії): клінічні прояви, діагностика, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 1.3. Ураження черепних нервів: клінічні прояви, діагностика, забезпечення маршруту пацієнта.	Розділ 11 Обов'язко ва література : 1: 35-73 Розділ 11 2: с.226-233 с 248-257
5	Практичне заняття	4	Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1. Класифікація вертеброгенних рефлекторних больових синдромів 2.2. Компресійні та корінцево-судинні синдроми 2.3. Тунельні синдроми. 2.4. Основні напрямки патогенетичного лікування гострого вертеброгенного больового синдрому 2.5. Лікувально - реабілітаційні заходи на відновному етапі при вертеброгенній патології. 2.6. Фізіотерапевтичне та санаторно-курортне лікування захворювань периферійного відділу нервової системи. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язко ва література : 1: 35-73 2: с.226-233 с 248-257
6	Семінарське заняття	2	Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи. 1.Обговорення питань за темою: 1.1 Клінічні прояви, діагностика та лікування мононевритів 1.2. Клінічні прояви, діагностика та лікування плекситів 1.3. Клінічні прояви, діагностика та лікування поліневритів 1.4. Ураження периферійного відділу вегетативної нервової системи. Гангліоніти. Прозопалгії. 2. Заслуховування та обговорення індивідуальних завдань: 2.1.Невралгія трійчатого нерва, етіопатогенез, методи лікування. 2.2.Невропатія лицевого нерва.	Розділ 11 Обов'язко ва література : 1: 35-73 2: с.226-233 с 248-257 с.125-126
7	Самостійне заняття	2	Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1.Сучасні методи діагностики і лікування алкогольної полінейропатії. 1.2. Дисметаболічні полінейропатії (при гіпо- та авітамінозі, цукровому діабеті, захворюваннях печінки). 1.3. Дисциркуляторні поліневропатії (при системних захворюваннях сполучної тканини, васкулітах іншої етіології)	Розділ 11 Додаткова література : 4: 60с.

8	Лекція	2	Тема 3. Судинні хвороби нервової системи. 1.1. Судинні захворювання нервової системи: класифікації, фактори ризику, етіологічні чинники, патогенетичні механізми розвитку судинної патології головного та спинного мозку. 1.2. Гострі порушення мозкового кровообігу: класифікація, етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика, лікування, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 1.3. Хронічна ішемія головного мозку (дисциркуляторна енцефалопатія): класифікація, етіопатогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.	Розділ 11 Обов'язкова література : 1: с.80-114 2: 145-163 4:– ун.проток.
9	Практичне заняття	4	Тема 3. Судинні хвороби нервової системи. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1. Транзиторні ішемічні напади, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика та диференційна діагностика, принципи лікування та профілактики, забезпечення маршруту пацієнта. 2.2. Ішемічний інсульт головного мозку, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 2.3. Гострі геморагічні порушення мозкового кровообігу, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 2.4. Гострі порушення спінального кровообігу, діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література : 1: с.80-114 2: 145-163 4:– ун.проток.
10	Семінарське заняття	2	Тема 3. Судинні хвороби нервової системи. 1.Обговорення питань за темою: 1.1.Хронічні порушення мозкового кровообігу. 2 Заслуховування та обговорення індивідуальних завдань: 2.1.Дисциркуляторна енцефалопатія (ДЕ): етіопатогенез, клінічні особливості стадій атеросклеротичної ДЕ, діагностика, лікування. 2.2.Гіпертонічна енцефалопатія(ГЕ).	Розділ 11 Обов'язкова література : 1: с.80-114 2: 145-163 4:– ун.проток.
11	Самостійна робота	2	Тема 3. Судинні хвороби нервової системи. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1. Профілактика судинних захворювань головного мозку у військовослужбовців в умовах проведення бойових дій та надзвичайних ситуацій. 1.2. КТ та МРТ характеристики ішемічного ураження головного мозку, розвитку та формування гематоми головного мозку. 1.3. Реабілітаційне лікування після мозкового інсульту.	Розділ 11 Обов'язкова література : 1: с.80-114 2: с.145-163 с.323-332 4:– ун.проток.
12	Лекція	2	Тема 4. Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи. 1.1. Менінгококовий менінгіт. Клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 1.2. Вторинні бактеріальні менінгіти і мінінгоенцефаліти. Клінічні прояви, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 1.3. Епідемічний летаргічний енцефаліт А (Економо). Клінічні прояви, діагностика, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 1.4. Кліщовий енцефаліт. Клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, лікування, забезпечення маршруту пацієнта.	Розділ 11 Обов'язкова література : 1: с.118-131 2: с.199-218

13	Практичне заняття	4	Тема 4. Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1. Японський енцефаліт В (комариний, осінньо-літній) енцефаліт. Клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 2.2. Герпетичний енцефаліт. Клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 2.3. Поліомієліт: клінічні прояви, діагностика, забезпечення маршруту пацієнта, профілактика. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література : 1: с.118-131 2: с.199-218
14	Семінарське заняття	2	Тема 4. Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи. 1.Обговорення питань за темою: 1.1. Розсіяний склероз: етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика та диференційна діагностика, лікування, забезпечення маршруту пацієнта. 1.2. Гостра запальна демієлінізуюча полірадикулонейропатія (синдром Гійєна-Барре):етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 2 Заслуховування та обговорення індивідуальних завдань: 2.1. Гострий розсіяний енцефаломієліт (ГРЕМ)клінічні прояви, особливості перебігу, діагностика та диференційна діагностика, лікування. 2.2. Боковий аміотрофічний склероз:етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	Розділ 11 Обов'язкова література : 2: с.234-247 с.317-321 Додаткова література : 2:с.23-32 с.118-122 с.159-172
15	Самостійна робота	2	Тема 4. Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1. Туберкульозний менінгіт. 1.2. Нейросифіліс. Сифілісний менінгіт. Вторинний і третинний нейросифіліс. 1.3. Неврологічні прояви ВІЛ інфекції (нейроСНІД).	Додаткова література : 3:с.338-340 с.329-336 с.319-321 с.322-328
16	Практичне заняття	2	Тема 5. Дегенеративні захворювання нервової системи. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1.Дегенеративні захворювання нервової системи. Класифікація. 2.2.Хвороба Паркінсона. Ранні клінічні прояви хвороби Паркінсона, профілактика прогресування хвороби. 2.3 Синдроми паркінсонізму: особливості клінічних проявів. 2.4.Хорея (хвороба Гентінгтона), особливості клінічних проявів. 2.5. Сенільна хорея. Доброякісна спадкова хорея. Мала хорея. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література : 2:с. 165-182 4.ун.прото к.
17	Самостійна робота	2	Тема 5. Дегенеративні захворювання нервової системи 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1.. Дистонії. Класифікація. Можливості лікування. 1.2. Міоклонії. Міоклонус-дистонія. Клініка, діагностика, лікування. 1.3. Гепато-церебральна (гепато-лентикулярна) дегенерація – хвороба Вільсона. Етіологія, патогенез, клінічні форми, принципи лікування.	Розділ 11 Обов'язкова література : 2:с. 165-182 4.ун.прото к.

18	Практичне заняття	4	Тема 6. Травми та наслідки травм нервової системи. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1.Травми центральної нервової системи та їх наслідки: класифікації, клінічні прояви, діагностика, лікування, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 2.1.1.Травми черепа і головного мозку. 2.1.2. Клінічні форми закритої черепно-мозкової травми. 2.1.3. Способи та методи діагностики черепно-мозкової травми. 2.1.4. Принципи лікування черепно-мозкової травми в гострому періоді. 2.2. Травми спинного мозку та їх наслідки: класифікації, клінічні прояви, діагностика, лікування, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 2.2.1. Травми хребта і спинного мозку. Класифікація ушкоджень хребта. 2.2.2. Клінічні форми закритих травм спинного мозку. 2.2.3. Діагностика травматичних уражень хребта і спинного мозку. 2.2.4. Принципи лікування травм спинного мозку. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: с.131-151 2: с. 183-191	
19	Семінарське заняття	2	Тема 6. Травми та наслідки травм нервової системи 1.Обговорення питань за темою: 1.1.Травми периферійної нервової системи та їх наслідки: класифікації, клінічні прояви, діагностика, лікування, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. 1.2.Травматичне ураження плечового плетива і окремих його нервів. 1.3.Травматичне ураження попереково-крижового плетива і окремих його нервів. 1.4. Принципи та методи лікування уражень периферійних утворів нервової системи 2. Заслуховування та обговорення індивідуальних завдань: 2.1. Принципи лікування наслідків черепно-мозкової травми. 2.2. Переломи основи черепа. 2.3. Крововиливи головного і спинного мозку травматичного походження. 2.4. Наслідки травматичних уражень плеврів та нервів.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: с.131-151 2: с. 183-191	
20	Самостійна робота	2	Тема 6. Травми та наслідки травм нервової системи 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1. Реабілітаційні заходи у лікуванні наслідків спінальних травм. 1.2. Бойові травми черепа і головного мозку. 1.3. Ранні ускладнення закритих травм головного мозку (інфекційний гнійний менінгіт, мозкові абсцеси, тромбози синусів, тромбофлебії вен мозку). 1.4. Бойові травми периферійних нервів, нервових стовбурів і сплетінь.	Розділ 11 Обов'язкова література: 2: с. 183-191	

21	Семінарське заняття	2	Тема 7. Новоутворення нервової системи 1.Обговорення питань за темою: 1.1. Пухлини головного мозку. Класифікація. Загальні клінічні прояви пухлин головного мозку. 1.2. Супратенторіальні пухлини головного мозку. 1.3. Пухлини гіпофізарно-хізмальної області. 1.4. Субтенторіальні пухлини головного мозку. 1.5. Пухлини спинного мозку. Класифікація. Загальні клінічні прояви пухлин спинного мозку. 1.6. Пухлини периферійних нервів та симпатичного стовбура 1.7. Екстрамедулярні пухлини спинного мозку різного рівня. 1.8. Інтрамедулярні пухлини спинного мозку різної локалізації.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: с.152-151 2: с.191-198	
22	Практичне заняття	2	Тема 7. Новоутворення нервової системи: 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1 Методи і способи діагностики пухлин головного мозку. 2.2 Методи і способи лікування пухлин головного мозку. 2.3 Методи і способи діагностики пухлин спинного мозку. 2.4.Методи і способи лікування пухлин спинного мозку. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: с.152-151 2: с.191-198	
23	Самостійна робота	2	Тема 7. Новоутворення нервової системи. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1.Паразитарні кисти. Цистециркоз. Ехінококоз. Токсоплазмоз.	Розділ 11 Додаткова література: 3: с.309-318	
24	Практичне заняття	2	Тема 8. Невідкладні стани в неврології. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1.Невідкладна допомога при судомач. 2.2.Невідкладна допомога при порушеннях свідомості різного ступеню. 2.3.Невідкладна допомога при травмах нервової системи. 2.4.Невідкладна допомога при гострих порушеннях мозкового кровообігу. 3. Вирішенняситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Розділ 11 Обов'язкова література: 1: 165-175с. 1: с.196-210 2: с. 316-322	
25	Семінарське заняття	2	Тема 8. Невідкладні стани в неврології. 1.Обговорення питань за темою: невідкладні стани в неврології з порушенням вітальних функцій. 1.1. Клінічні форми розладів свідомості. 1.2. Коматозні стани при неврологічній патології 1.3. Невідкладні стани нейротоксичної природи. 1.4. Невідкладні стани нейроінтоксикаційної природи. 1.5. Невідкладні пароксизмальні стани епілептичної та неепілептичної природи.	Обов'язкова література: 1: с.201-210 2: с. 18-36 2: с. 316-322	

26	Самостійна робота	4	Тема 8. Невідкладні стани в неврології. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1. Невідкладна недиференційована допомога при інсульті на догоспітальному етапі. 1.2. Диференційна діагностика епілептичного і істеричного нападів. 1.3. Диференційна діагностика нейрогенної непритомності та епілептичного нападу. 1.4. Диференційна діагностика міастенічного і холінергічного кризів.	Обов'язкова література: 1: с.102-108 2: с. 316-322	
27	Практичне заняття	2	Тема 9. Епілепсія та епілептичні синдроми. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1. Сучасна класифікація епілепсії, етіологія і патогенез. 2.2. Епілептичні синдроми. 2.3. Клінічні форми епілепсії. 2.4. Методи діагностики епілепсії і епілептичних синдромів. 2.5. Принципи лікування епілепсії і епілептичних синдромів. 2.6. Невідкладна допомога при епілептичному нападі, забезпечення маршруту пацієнта. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Обов'язкова література: 2: с. 130-145 4: ун.проток.	
28	Самостійна робота	2	Тема 9. Епілепсія та епілептичні синдроми. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1.Соціально-трудова реабілітація і ВЛК при епілепсії і епілептичних синдромах. 1.2. Скренева(психомоторна) епілепсія, клінічні прояви, перебіг. 1.3. Нейрохірургічні методи лікування епілепсії, показання до оперативного лікування.	Обов'язкова література: 2: с. 130-145 4: ун. проток.	
29	Практичне заняття	2	Тема 10. Міастенія і міастенічні синдроми. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір теоретичних питань: 2.1. Міастенія і міастенічні синдроми: класифікація, клінічні прояви, діагностика, забезпечення маршруту пацієнта. 2.2. Типи спадкової передачі міастенії і спадкова схильність. 2.3. Клінічні форми та клінічні прояви міастенії. 2.4. Принципи та методи лікування міастенії. 2.5. Невідкладна допомога при міастенічному кризі. 2.6. Невідкладна допомога при холінергічному кризі. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Обов'язкова література: 2: с. 321-322 Додаткова література: 3: с.389-394	
30	Самостійна робота	2	Тема 10. Міастенія і міастенічні синдроми. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1.Міастенічний синдром Ламберта-Ітона. 1.2.Лабораторні і генетичні методи діагностики міастенії.	Обов'язкова література: 2: с. 321-322 Додаткова література: 3: с.389-394	

31	Практичне заняття	2	Тема 11. Спадкові захворювання нервової системи. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань 2. Розбір практичних питань: 2.1. Прогресуючі м'язові дистрофії. Класифікація. Типи спадкової передачі. 2.2. Первинні м'язові дистрофії (міопатії). 2.3. Вторинні аміотрофії (спинальні, невральні), етіологія, патогенез, клінічні форми, диференційна діагностика, принципи лікування. 2.4. Міотонічні синдроми, спадково-родинні форми, типи спадкової передачі. 2.5. Спинально-м'язові дистрофії, типи спадкової передачі, етіологія, патогенез, клінічні форми, диференційна діагностика, принципи лікування. 2.6. Гепато-церебральна(гепато-лентикулярна) дегенерація – хвороба Вільсона. типи спадкової передачі, етіологія, патогенез, клінічні форми, принципи лікування. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Обов'язкова література: 2:с. 266-293 4.ун.проток. Додаткова література: 3: с.361-388	
32	Семінарське заняття	2	Тема 11. Спадкові захворювання нервової системи. Обговорення питань за темою: 1.1. Вроджені аномалії нервової системи: 1.2. Дитячий церебральний параліч. 1.3. Спинальна дизрафія. 1.4. Дитяча гідроцефалія. 1.5. Синдром Арнольда-Кіарі.	Обов'язкова література: 2:с. 266-271 Додаткова література: 3: с.387-388	
33	Самостійна робота	2	Тема 11. Спадкові захворювання нервової системи. 1. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1.1. Торзійна дистонія (хвороба Швальбе-Цієна), типи спадкової передачі, етіологія, патогенез, клінічні форми, динаміка перебігу, принципи лікування.	Додаткова література: 3: с.395-398	
34	Практичне заняття	4	Тема 12. Ураження нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях. 1. Тестовий контроль початкового рівня знань. 2. Розбір практичних питань: 2.1. Ураження нервової системи при бронхолегеневій, патології 2.2. Ураження нервової системи при серцево-судинній патології. 2.3. Ураження нервової системи при цукровому діабеті 2.4. Ураження нервової системи при гіпо- та гіпертиреозі 2.5. Ураження нервової системи при аденомі гіпофіза. 2.6. Ураження нервової системи при захворюваннях ШКТ, підшлункової залози та печінки. 3. Вирішення ситуаційних задач. 4. Тестовий контроль поточного рівня знань.	Обов'язкова література: 2:с. 294-315 Додаткова література: 3: с.552-570	
35	Самостійна робота	4	Тема 12. Ураження нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях. Психосоматика. Самостійна підготовка теоретичних питань: 1. Неврастенія. Психастенія. 2. Істерія, клінічні форми, диференційна діагностика.	Обов'язкова література: 2:с. 308-310	

36	Диф.залік	2	Тема 1. Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика. Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи. Тема 3. Судинні хвороби нервової системи Тема 4 Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи. Тема 5. Дегенеративні захворювання нервової системи. Тема 6. Травми та наслідки травм нервової системи. Тема 7. Новоутворення нервової системи. Тема 8. Невідкладні стани в неврології. Тема 9. Епілепсія та епілептичні синдроми. Тема 10. Міастенія і міастенічні синдроми. Тема 11. Спадкові захворювання нервової системи. Тема 12. Ураження нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях.	Дивися розділ 15 Обов'язкова література: 1-4. Додаткова література: 1-5.	40
----	-----------	---	--	---	----

13. Завдання для самостійної роботи

13.1. Завдання для самостійної роботи при вивченні дисципліни:

Тема 1.«Синдромологія уражень нервової системи. Топічна діагностика»

1. Анатомія і фізіологія нервової системи.
2. Основні відомості про філо- і онтогенез основних анатомо-морфологічних відділів та загальну синдромологію їх ураження.
3. Основні принципи будови і функціонування нервової системи.
4. Інтеграційні системи головного мозку.
5. Роль медіобазальних утворів скроневої і лобної часток у здійсненні орієнтовної реакції, в емоційних механізмах і механізмах мотивації, в процесах організації дій.
6. Лімбіко-ретикулярний комплекс, його роль у формуванні вищих психічних функцій.
7. Методи обстеження в неврології.
8. Синдром вегето-судинної дистонії, вегетативні пароксизмальні стани.
9. Гіпоталамічний синдром, його роль у формуванні механізмів адаптації.
10. Мігрень, клінічні форми мігрені, діагностика, профілактичне і abortивне лікування.
11. Нейрофізіологія сну. Інтегративна діяльність мозку в стані сну. Патологія сну і бадьорості.

Тема 2. Захворювання периферійного відділу нервової системи.

1. Анатомія і фізіологія ПНС.
2. Анатомія і фізіологія сегментарного відділу вегетативної нервової системи.
3. Вертеброгенні ураження периферійної нервової системи. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
4. Ураження міжхребцевих вузлів і плетив. Етіологія, патогенез, клінічна

- картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
5. Ураження спинномозкових корінців і нервів. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
 6. Невралгії і невропатії. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
 7. Принципи і методи лікування хворих з захворюваннями периферійного відділу нервової системи.
 8. Сучасні методи діагностики і лікування алкогольної полінейропатії.
 9. Дисметаболічні полінейропатії (при гіпо- та авітамінозі, цукровому діабеті, захворюваннях печінки).
 10. Дисциркуляторні поліневропатії (при системних захворюваннях сполучної тканини, васкулітах іншої етіології)

Тема 3. Судинні хвороби нервової системи

1. Кровопостанання головного та спинного мозку.
2. Класифікація судинних захворювань головного мозку.
3. Фактори ризику та синдромологічні прояви уражень артерій головного мозку.
4. Гострі порушення кровообігу головного мозку. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
5. Хронічні порушення кровообігу головного мозку. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
6. Гострі порушення спинномозкового кровообігу. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
7. Хронічні порушення спинномозкового кровообігу. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
8. Профілактика судинних захворювань головного мозку у військовослужбовців в умовах проведення бойових дій та надзвичайних ситуацій.
9. КТ та МРТ характеристики ішемічного ураження головного мозку, розвитку та формування гематоми головного мозку.
10. Реабілітаційне лікування після мозкового інсульту.

Тема 4. Інфекційно-запальні та демієлінізуючі хвороби нервової системи.

1. Первинні інфекційно-запальні захворювання головного мозку і стрижня.
2. Вторинні інфекційно-запальні захворювання головного мозку і стрижня.
3. Демієлінізуючі захворювання нервової системи.
4. Диференційна діагностика розсіяного склерозу та гострого розсіяного енцефаломієліту (ГРЕМ)

5. Гостра запальна демієлінізуюча полірадикулонейропатія (синдром Гійєна-Барре): етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.
6. Боковий аміотрофічний склероз: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.
7. Туберкульозний менінгіт. Ураження нервової системи при туберкульозі.
8. Нейробореліоз. Особливості клінічних проявів, діагностика, лікування.
9. НейроСНІД. Особливості клінічних проявів, діагностика, лікування.
10. Нейросифіліс. Сифілісний менінгіт. Вторинний і третинний нейросифіліс.
11. Неврологічні прояви ВІЛ інфекції (нейроСНІД).
12. Неврологічні прояви Covid-19 вірусної інфекції.
13. Паразитарні та грибкові захворювання нервової системи.

Тема 5. Дегенеративні захворювання нервової системи.

1. Дегенеративні захворювання нервової системи. Класифікація.
2. Клінічні прояви хвороби Паркінсона, профілактика прогресування хвороби.
3. Синдроми паркінсонізму: особливості клінічних проявів.
4. Хорея (хвороба Гентінгтона), особливості клінічних проявів.
5. Сенільна хорея. Доброякісна спадкова хорея. Мала хорея.
6. Дистонії. Класифікація. Можливості лікування.
7. Міоклонії. Міоклонус-дистонія. Клініка, діагностика, лікування.
8. Гепато-церебральна (гепато-лентикулярна) дегенерація – хвороба Вільсона. Етіологія, патогенез, клінічні форми, принципи лікування.

Тема 6. Травми та наслідки травм нервової системи.

1. Клінічні форми закритої черепно-мозкової травми.
2. Способи та методи діагностики черепно-мозкової травми.
3. Принципи лікування черепно-мозкової травми в гострому періоді.
4. Травми хребта і спинного мозку. Класифікація ушкоджень хребта.
5. Клінічні форми закритих травм спинного мозку.
6. Діагностика травматичних ушкоджень хребта і спинного мозку.
7. Принципи лікування травм спинного мозку.
8. Реабілітаційні заходи у лікуванні наслідків спінальних травм.
9. Бойові травми черепа і головного мозку.
10. Ранні ускладнення закритих травм головного мозку (інфекційний гнійний менінгіт, мозкові абсцеси, тромбози синусів, тромбофлебії вен мозку).
11. Бойові травми периферійних нервів, нервових стовбурів і сплетінь.

Тема 7. Новоутворення нервової системи

1. Пухлини головного мозку. Класифікація. Загальні клінічні прояви пухлин головного мозку.
2. Супратенторіальні пухлини головного мозку.
3. Пухлини гіпофізарно-хіазмальної області.
4. Субтенторіальні пухлини головного мозку.
5. Пухлини спинного мозку. Класифікація. Загальні клінічні прояви пухлин спинного мозку.

6. Пухлини периферійних нервів та симпатичного стовбура
7. Екстрамедулярні пухлини спинного мозку різного рівня.
8. Інтрамедулярні пухлини спинного мозку різної локалізації.
9. Пухлиноподібні захворювання головного мозку. Паразитарні кисти. Цистециркоз. Ехінококоз. Токсоплазмоз.

Тема 8. Невідкладні стани в неврології.

1. Клінічні прояви втрати свідомості різного ступеню.
2. Тактика лікаря при гострих отруєннях невідомою отрутою.
3. Диференційна діагностика гнійного менінгіту і гематоми.
4. Диференційна діагностика гнійного менінгіту і субарахноїдального
5. крововиливу.
6. Диференційна діагностика епілептичного і істеричного нападів
7. Диференційна діагностика нейрогенної непритомності та вегетативно -
вісцерального епілептичного нападу.
8. Диференційна діагностика міастенічного і холінергічного кризів.

Тема 9. Епілепсія та епілептичні синдроми.

1. Етіологія і патогенез епілепсії, класифікація епілептичних нападів
2. Диференційна діагностика епілептичного і істеричного нападів
3. Диференційна діагностика нейрогенної непритомності та вегетативно -
вісцерального епілептичного нападу.
4. Методи діагностики епілепсії і епілептичних синдромів.
5. Принципи лікування епілепсії і епілептичних синдромів.
6. Невідкладна допомога при епілептичному нападі.
7. Соціально-трудова реабілітація і ВЛК при епілепсії і епілептичних синдромах.
8. Скренева(психомоторна) епілепсія, клінічні прояви, перебіг.
9. Нейрохірургічні методи лікування епілепсії, показання до оперативного
лікування.

Тема 10. Міастенія і міастенічні синдроми.

1. Міастенія. Етіологія. Типи спадкової передачі міастенії і спадкова схильність.
2. Лабораторні і генетичні методи діагностики міастенії.
3. Клінічні форми та клінічні прояви міастенії.
4. Принципи та методи лікування міастенії.
5. Диференційна діагностика міастенічного і холінергічного кризів.
6. Невідкладна допомога при міастенічному кризі.
7. Невідкладна допомога при холінергічному кризі.
8. Міастенічний синдром Ламберта-Ітона.

Тема 11. Спадкові захворювання нервової системи.

1. Основні клінічні форми нейро-м'язових захворювань.
2. Первинні м'язові дистрофії (міопатії).
3. Вторинні аміотрофії (спинальні, невральні), етіологія, патогенез, клінічні
форми, диференційна діагностика, принципи лікування.

4. Міотонічні синдроми, спадково-родинні форми, типи спадкової передачі.
5. Диференційна діагностика найпоширеніших спіно-церебеллярних атаксій.
6. Найпоширеніші екстрапірамідні спадкові захворювання.
7. Вроджені аномалії нервової системи: спінальна дизрафія, дитяча гідроцефалія.
8. Дитячий церебральний параліч.
9. Види клінічних порушень при сирингомієлії.
10. Синдром Кліппеля-Фейля
11. Синдром Арнольда-Кіарі
12. Торзійна дистонія (хвороба Швальбе-Цісна), типи спадкової передачі, етіологія,
13. патогенез, клінічні форми, динаміка перебігу, принципи лікування.

Тема 12. Ураження нервової системи при соматичних та ендокринних захворюваннях.

1. Неврологічні порушення при серцево-судинних захворюваннях.
2. Неврологічні порушення при легневих захворюваннях.
3. Неврологічні порушення при захворюваннях нирок.
4. Неврологічні порушення при гематологічних захворюваннях.
5. Неврологічні порушення при захворюваннях ендокринних залоз.
6. Неврастенія. Психастенія.
7. Істерія, клінічні форми, диференційна діагностика.

13.2. Індивідуальні завдання для підготовки до семінарського заняття:

1. Дослідження неврологічного статусу та інтерпретація показників. Нейропсихологічне обстеження.
2. Когнітивні розлади: клінічні прояви, діагностика.
3. Порушення свідомості: класифікація, клінічні прояви, діагностика.
4. Сінкопальні стани. Класифікація. Диференційна діагностика та лікування.
5. Запаморочення: класифікація, діагностика та лікування.
6. Розлади мовлення : клінічні прояви, топічна діагностика.
7. Вегетативні порушення: синдром вегетативно-судинної дистонії, вегетативний криз, вегетативно-вісцеральний синдром, гіпоталамічний синдром. Порушення функцій тазових органів.
8. Біль (класифікація, клінічні характеристики). Головний біль.
9. Невралгія трійчатого нерва, етіопатогенез, методи лікування.
10. Невропатія лицевого нерва.
11. Рання діагностика та лікування діабетичної поліневропатії.
12. Рання діагностика та лікування алкогольної поліневропатії.
13. Дисциркуляторна енцефалопатія (ДЕ): етіопатогенез, клінічні особливості стадій атеросклеротичної ДЕ, діагностика, лікування.
14. Гіпертонічна енцефалопатія(ГЕ).
15. Боковий аміотрофічний склероз: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.
16. Неврологічні прояви Covid-19 вірусної інфекції.
17. Бойові травми черепа і головного мозку.

18. Принципи лікування наслідків черепно-мозкової травми.
19. Переломи основи черепа.
20. Крововиливи головного і спинного мозку травматичного походження.
21. Реабілітаційні заходи у лікуванні наслідків спінальних травм.
22. Істерія, клінічні форми, диференційна діагностика.
23. Астеноневротичний синдром, клінічні прояви, диференційна діагностика.

14. Питання до заліку

1. Основні принципи будови і функціонування нервової системи.
2. Інтеграційні системи головного мозку.
3. Клінічні методи дослідження неврологічних хворих.
4. Лабораторні і інструментальні методи дослідження неврологічних хворих.
5. Оцінка біохімічних та імунологічних показників при неврологічних захворюваннях.
6. Оцінка даних неврологічного статусу та встановлення топічного діагнозу.
7. Оцінка даних офтальмологічного і отоневрологічного досліджень неврологічних хворих.
8. Оцінка даних електрофізіологічних, ультразвукових, методів візуалізації черепа, хребта, судин, головного та спинного мозку при неврологічній патології.
9. Принципи і методи лікування неврологічних хворих.
10. Вертеброгенні ураження периферійної нервової системи. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
11. Невралгії та невропатії. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
12. Поліневропатії. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
13. Гострі порушення кровообігу головного мозку. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
14. Хронічні порушення кровообігу головного мозку. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
15. Гострі порушення спинномозкового кровообігу. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
16. Хронічні порушення спинномозкового кровообігу. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лабораторна діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Військово-медична експертиза.
17. Первинні інфекційні захворювання головного мозку і стрижня.
18. Вторинні інфекційні захворювання головного мозку і стрижня.
19. Демієлізуючі захворювання нервової системи.
20. Розсіяний склероз, етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика, перебіг.
21. Гостра запальна демієлінізуюча полірадикулонейропатія (синдром Гійєна-

- Барре): етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.
22. Боковий аміотрофічний склероз: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.
 23. Туберкульозний менінгіт. Ураження нервової системи при туберкульозі.
 24. Нейробореліоз. Особливості клінічних проявів, діагностика, лікування.
 25. НейроСНІД. Особливості клінічних проявів, діагностика, лікування.
 26. Нейросифіліс. Сифілісний менінгіт. Вторинний і третинний нейросифіліс.
 27. Неврологічні прояви ВІЛ інфекції (нейроСНІД).
 28. Неврологічні прояви Covid-19 вірусної інфекції.
 29. Дегенеративні захворювання нервової системи. Класифікація.
 30. Ранні клінічні прояви хвороби Паркінсона, профілактика прогресування хвороби.
 31. Синдроми паркінсонізму: особливості клінічних проявів.
 32. Хорея (хвороба Гентінгтона), особливості клінічних проявів.
 33. Сенільна хорея. Доброякісна спадкова хорея. Мала хорея.
 34. Дистонії. Класифікація. Можливості лікування.
 35. Міоклонії. Міоклонус-дистонія. Клініка, діагностика, лікування.
 36. Гепато-церебральна (гепато-лентиккулярна) дегенерація – хвороба Вільсона. Етіологія, патогенез, клінічні форми, принципи лікування.
 37. Травми черепа і головного мозку.
 38. Травми хребта і стрижня.
 39. Травми периферійного відділу нервової системи.
 40. Пухлини головного мозку.
 41. Пухлини стрижня.
 42. Епілепсія та епілептичні синдроми.
 43. Міастенія та міастенічні синдроми.
 44. Спадкові хвороби з переважним ураженням нервово-м'язової системи.
 45. Спадкові хвороби з переважним ураженням пірамідної системи.
 46. Спадкові хвороби з переважним ураженням екстрапірамідної системи.
 47. Спадкові хвороби з переважним ураженням координаторної системи.
 48. Клінічні прояви втрати свідомості різного ступеню.
 49. Дитячий церебральний параліч.
 50. Сирингомієлія. Сирингобульбія.
 51. Неврологічні порушення при серцево-судинних захворюваннях.
 52. Неврологічні порушення при легеневих захворюваннях.
 53. Неврологічні порушення при захворюваннях нирок.
 54. Неврологічні порушення при гематологічних захворюваннях.
 55. Неврологічні порушення при захворюваннях ендокринних залоз.
 56. Неврастенія. Психастенія.
 57. Істерія, клінічні форми, диференційна діагностика.

15. Рекомендована література

15.1. Основна (базова) література:

1. Актуальні питання нервових хвороб в практиці сімейного лікаря: Посібник / Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Мурашко Н.К. [та ін.] / К.: Логос, 2014. - 336с.
2. Неврология для врачей общей практики / Л. Гинсберг; пер. с англ.—3-е изд. (эл.). Электрон.текстовые дан.(1 файл pdf: 371с.). М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2015. (Лучший зарубежный учебник).URL: <https://www.booksmed.com/nevrologiya/>
3. Соколова Л.І., ІлляшТ.І. Методи обстеження неврологічного хворого. - К.: Медицина, 2015 – 143 с.
4. Уніфіковані клінічні протоколи (див. інф.ресурс)

15.2. Додаткова література:

1. Бер М., Фротшер М, Топический диагноз в неврологии по Петеру Дуусу(перевод с англ.).- М.: Практическая медицина, 2014 – 577с.
2. Мищенко Т.С. Современная диагностика и лечение неврологических заболеваний: справочник врача.-К: «Здоров'я України», 2014.- 638с.
3. Неврологія: підруч. для студ. / І. А. Григорова [і ін.]; під ред.: І. А. Григоровой, Л. І. Соколової. - К. : Медицина, 2016. - 680 с.
4. Ярош О.О., Ткачов А.В., Ярош Я.О.. Поліневро- і полірадикулопатичні синдроми та ідіоматичний полірадикулоневрит Гієна-Барре-Штроля: методичні рекомендації. Київ:УВМА.2012, 60 с.
5. Ярош О.О., Ткачов А.В., Ярош Я.О. Синдром вегетативної дистонії як клінічна форма гіпоталамічного синдрому: методичні рекомендації. Київ:УВМА.2012,39 с.

15.3. Сайти з доказової медицини:

1. <https://www.cochrane.org/> - Міжнародне Кокранівське співробітництво
2. <https://www.cochranelibrary.com/> Кокранівська бібліотека. Містить декілька баз даних:
3. Cochrane Database of Systematic Reviews (CDSR) – систематичні огляди щодо ефектів лікування
4. DARE (Database Abstracts of Reviews of Effectiveness) – систематичні огляди інших виконавців щодо питань діагнозу, прогнозу та ефекту
5. Cochrane Controlled Trials Register (CCTR) – реєстр контролюючих досліджень
6. <https://www.bestevidence.com/> - електронна версія двох друкованих видань ACP Journal Club и Evidence-Based, містить детальні реферати повнотекстові варіанти систематичних оглядів з високою якістю методології
7. <https://www.uptodate.com/home> - Міжнародне Кокранівське співробітництво
8. <https://www.acpjournals.org/loi/ajc> - електронний ресурс, який містить структуровані реферати високої якості досліджень, коментарі спеціалістів з обговоренням перспектив практичного використання отриманих результатів

9. <https://www.bmj.com/> - щотижневий реферативний науковий журнал, як
надає результати досліджень лікування найпоширеніших клінічних захворювань чистанів 3
10. <https://www.nejm.org/> - найбільш цитоване і
впливове періодичне видання із загальної медицини у світі
11. <https://www.acpjournals.org/journal/aim> - електронний ресурс, який забезпечує
вільний доступ до медичних статей, клінічних рекомендацій через 6 місяців
після їх публікації
12. <https://www.nice.org.uk/> - база клінічних рекомендацій Національного
інституту здоров'я і якості медичної допомоги Великобританії
13. <https://www.who.int/hinari/ru/> - система, що забезпечує безкоштовний доступ
більше ніж до 7 000 журналів з медицини
14. <https://www.nlm.nih.gov/> - база даних Національної медичної бібліотеки США
15. <https://www.mediasphera.ru/journals/mjmp/mjmp-mn.htm> - Международный
журнал медицинской практики
16. <https://www.umj.com.ua/> - Український медичний часопис
17. <http://psychiatry.org.ua/> - «Новини української психіатрії», сайт містить понад
900 повнотекстових наукових публікацій. Публікації розподілені по розділах
(клінічна психіатрія, наркологія, психофармакологія, психотерапія, сексологія,
судова психіатрія, дитяча психіатрія, медична психологія).
18. <http://neiroprostir.com/> - Нейропростір "Без Меж"
19. <http://www.mif-ua.com> - Газета «Новини медицини і фармації»
20. <https://neuroscience.com.ua/index.php/journal> - Журнал «Неврології ім.
Б.М.Маньковського»
21. <https://neurology.in.ua/template/uploads/journals/ynyf0J0n.pdf> -
Східно-європейський неврологічний журнал. Міжнародний спеціалізований
науково-практичний журнал

15.4. Бази даних:

База даних «Здоров'я для всіх. Україна»: Офіційний сайт Центру медичної статистики МОЗ України.

URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>

Державна служба статистики України: офіційний сайт.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Европейская база данных «Здоровье для всех». Копенгаген: ЕРБ ВОЗ.

URL: <http://www.euro.who.int>

Центр громадського здоров'я МОЗ України: <https://phc.org.ua/>

Центр контролю та профілактики захворювань: www.cdc.gov

15.5. Інформаційний ресурс

1. Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми «Неврологія» та відповідне методичне забезпечення до неї - знаходиться у відповідних розділах на навчальному порталі УВМА (<https://mcdl.mil.gov.ua/mod/folder/view.php?id=3492>)

2. Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Неврологія»: наказ МОЗ України від 17.08.2007р. № 487. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0487282-07#Text>
3. Уніфікований клінічний протокол паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі: наказ МОЗ України від 25. 04.2012 № 311. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/dod_311_2ykpmd.pdf
4. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги «Ішемічний інсульт (екстрена, первинна, вторинна (спеціалізована) медична допомога, медична реабілітація)»: наказ Міністерства охорони здоров'я від 03.08.2012 №602. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2012_602dod4ykpmd.pdf
5. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної медичної допомоги та медичної реабілітації Геморагічний інсульт (внутрішньо мозкова гематома, аневризмальний субарахноїдальний крововилив): наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.04.2014 № 275. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2014_275_ykpmd_gi.pdf
6. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстренної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. «Епілепсії у дорослих»: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.04.2014 № 276. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2014_276_ykpmd_epilepsiya_dorosli.pdf
7. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстренної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Хвороба Вільсона»: наказ Міністерства охорони здоров'я України 26.07.2016 № 769. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_769_ykpmd_vils.pdf
8. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) та паліативної медичної допомоги «Деменція»: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.07.2016 № 736. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_736_ykpmd_dem.pdf
https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

Провідний лектор:

к.м.н., доцент кафедри ВЗП-СМ

Н. В. Галан